

utilisées en anesthésie et en réanimation. In: *Les interférences médicamenteuses en anesthésie*. Rapport du XXe congrès national d'Anesthésie-Réanimation. Vol. IV. Straatsburg, 16 mei 1970. — PRYS-ROBERTS, C., R. MELOCHE en P. FOËX (1971) Studies of anaesthesia in relation to hypertension. I. Cardiovascular responses of treated and untreated patients. *Brit. J. Anaesth.* 43, 122. — Vraag 36 (1973) *Ned. T. Geneesk.* 117, 1163.

Rotterdam, 9 augustus 1973

H. M. LAGAS

Ik citeer uit het antwoord op vraag 36 het begin: „Inderdaad is men algemeen van mening dat men ter vermindering van ernstige hypotensie tijdens een operatie onder algehele anesthesie de eventuele reserpinetherapie tevoren moet staken.” Deze algemene mening dient nu eindelijk eens verlaten te worden. Tal van publikaties in de anesthesiologische literatuur wijzen erop dat men juist niet de antihypertensieve therapie voor een narcose dient te staken en dat met name de reserpinetherapie niet gestaakt dient te worden (o.a. PAPPER 1965; DINGLE 1966; PRYS-ROBERTS e.a. 1971).

De nadelen van het tijdelijk staken van de antihypertensieve therapie zijn, hoop ik, voldoende bekend. Het is ook aangetoond, dat ernstige hypotensies en tensieschommelingen gedurende de narcose minder optraden bij behandelde hypertensiepatiënten dan bij onbehandelde hypertensiepatiënten en patiënten bij wie de therapie vóór de narcose gestaakt werd (o.a. KATZ e.a. 1964).

Literatuur: DINGLE, H. R. (1966) Antihypertensive drugs and anaesthesia. *Anaesthesia* 21, 151. — KATZ, R. L., H. D. WEINTRAUB en E. M. PAPPER (1964) Anesthesia, surgery and rauwolfia. *Anesthesiology* 25, 142. — PAPPER, E. M. (1965)

Selection and management of anaesthesia in those suffering from disorders and disease of the heart. *Canad. Anaesth. Soc. J.* 12, 245. — PRYS-ROBERTS, C., R. MELOCHE en P. FOËX (1971) Studies of anaesthesia in relation to hypertension. I. Cardiovascular responses of treated and untreated patients. *Brit. J. Anaesth.* 43, 122. — PRYS-ROBERTS, C., L. T. GREENE, R. MELOCHE en P. FOËX (1971) Studies of anaesthesia in relation to hypertension. II. Haemodynamic consequences of induction and endotracheal intubation. *Brit. J. Anaesth.* 43, 531. — Vraag 36 (1973) *Ned. T. Geneesk.* 117, 1163.

Nijmegen, 14 augustus 1973

M. J. M. GIELEN

Vraag en antwoord betroffen reserpine en de bijwerkingen daarvan, onder meer de complicaties tijdens anesthesie, die eraan zijn toegeschreven. Het is een farmacologisch gegeven dat reserpine de catecholaminenvoorraad in de adrenergetische zenuweinden kan uitputten, in welk geval het effect van perifere adrenergetische zenuwactiviteit wordt onderdrukt. Dit maakte de aanvankelijk verschenen berichten over cardiovasculaire labiliteit tijdens anesthesie van patiënten die reserpine gebruikten plausibel. Later klinisch onderzoek dat erop gericht was dit nadelige effect statistisch te bevestigen, heeft geen positieve resultaten opgeleverd. Hierdoor ontbreekt een deugdelijke grondslag voor een algemeen advies eventuele reserpine-medicatie vóór de anesthesie te staken. Dit betekent niet dat de in de vraag bedoelde bijwerking voor elke individuele patiënt is uitgesloten. De inzenders plaatsen het onderwerp in het veel ruimere verband van anesthesie bij patiënten met hypertensie. De rubriek Vraag en Antwoord biedt niet genoeg plaatsruimte, maar in het redactionele gedeelte hopen wij daar binnenkort uitvoeriger op in te gaan.

BOEKAANKONDIGINGEN

WHO expert committee on insecticides. Nineteenth report. (WHO technical report series, Nr. 475.) 20 bl. World Health Organization, Genève 1971. Prijs: ingen. 20 p; \$ 0,60; Zw. fr. 2,—.

Het WHO Expert Committee on insecticides kwam bijeen van 19 tot 23 april 1971 om aandacht te schenken aan de scheikundige samenstelling van bestrijdingsmiddelen die in gebruik zijn bij de diensten voor openbare gezondheidszorg.

Het wereldverbruik van deze middelen neemt jaarlijks toe. Tevens wordt het aantal nieuwe chemische bestrijdingsmiddelen, dat op de markt komt, elk jaar groter. Ter bescherming van het milieu, dat meer en meer verontreinigd raakt met stoffen die biologisch moeilijk worden afgebroken zoals DDT en Dieldrin, wordt gezocht naar minder stabiele structuren.

De nieuwe pesticiden, die aan bovengenoemde voorwaarden voldoen, worden vermeld. Eenvoudige testen om de concentraties van deze stoffen te kunnen bepalen worden gegeven.

In dit rapport worden verschillende nieuwe middelen zoals Propoxur, Fenitrothion, Abate en Dursban behandeld.

De commissie heeft zich tevens beraden op de nieuwe druk van „Specifications for Pesticides used in Public Health”, dat in 1973 is verschenen.

H. A. VAN SEVENTER

Ned. T. Geneesk. 117, nr. 41, 1973

Energy and protein requirements. Reports of a joint FAO/WHO ad hoc expert committee. (WHO technical report series, nr: 522.) 118 bl. World Health Organization, Genève 1973. Prijs: ingen. 90 p; \$ 2,10; Zw.fr. 7,—.

Reeds enkele malen bracht een groep voedingsdeskundigen van internationale samenstelling, onder auspiciën van de FAO of van de WHO en FAO gezamenlijk, verslag uit over de caloriebehoefte van de mens, namelijk in 1949 en in 1956 en over de eiwitbehoefte in 1955 en in 1963. Ook verschenen afzonderlijke rapporten over de behoefte aan calcium, ijzer en de vitamines.

De commissie, die het onderhavige rapport heeft samengesteld, had als opdracht het vraagstuk van de calorie- en eiwitbehoefte thans als geheel opnieuw te beoordelen en daarbij vooral de onderlinge relaties tussen beide in het onderzoek te betrekken. Het resultaat is een voortreffelijk rapport dat een schat aan informatie bevat en onmisbaar is voor ieder die met voedingsvraagstukken te maken heeft. Een apart hoofdstuk is gewijd aan concrete vraagstellingen voor toekomstig onderzoek.

In verband met het toenemende gebruik van synthetische diëten in de kliniek is het vooral voor internisten en kinderartsen van belang kennis te nemen van de gevens over de aminozuren.

W. VEEGER

1549